

Vladivostok i Khabàrovsk

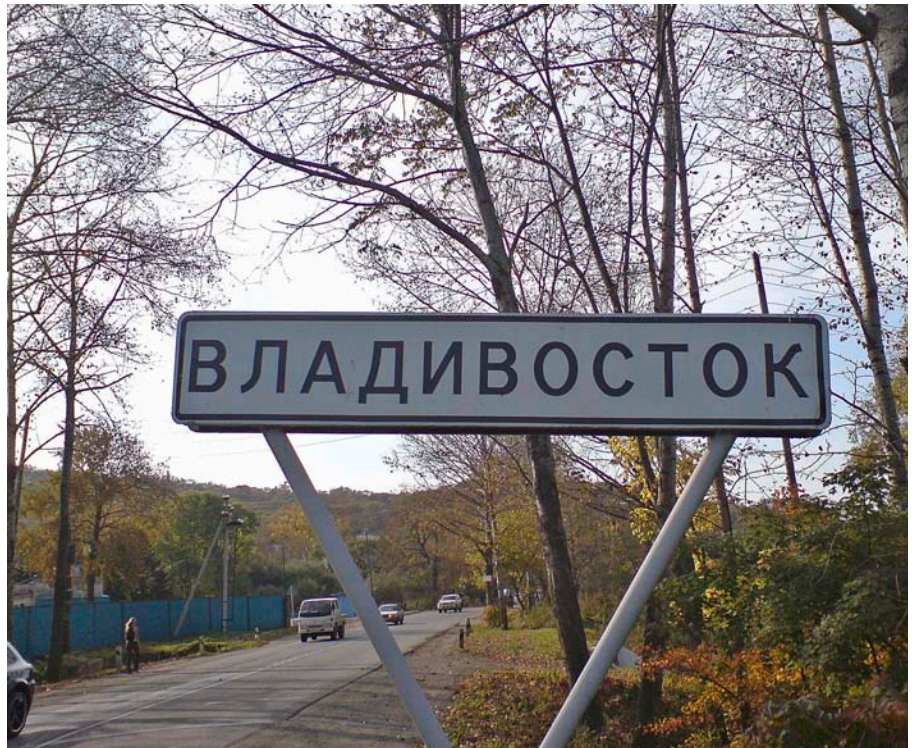
El tan comentat acostament de Rússia a la Xina és menys del que sembla.

© The Economist

Situat al final d'una carretera de dos carrils plena de sotracs que travessa els turons del nord-oest de Vladivostok, el pas fronterer de Pogranitxni és on es troben Rússia i la Xina. Les relacions bilaterals entre tots dos països van avançant i es preveu que el comerç augmenti. Però al costat de la carretera hi ha parats camions carregats de fusta aturats perquè els molestos buròcrates els fan esperar durant dies. En visitar la zona recentment, havia marxat l'electricitat; als lavabos de l'aparcament de camions s'hi feien servir espelmes. "No és pas res de nou", deia un comerciant.

Durant els darrers dos anys, a mesura que han empitjorat les relacions amb Occident, Rússia ha anunciat un "gir cap a l'est". Els funcionaris han entrevist que la Xina reemplaçaria els mercats de capital occidentals i que xuclaria les exportacions russes de petroli, minerals i aliments. Vladímir Putin i Xi Jinping, els presidents dels dos països, han visitat les respectives capitals amb motiu de cerimònies de commemoració de la fi de la Segona Guerra Mundial; els líders occidentals n'han quedat exclosos. Grans acords en energia, transports i armes semblaven augurar una nova amistat. Al setembre Putin va declarar que les relacions sinorusses havien "assolit probablement un punt àlgid en tota la seva història".

Aquesta era, si més no, la història oficial. "L'acostament cap a Orient s'està produint, però d'una manera típica-

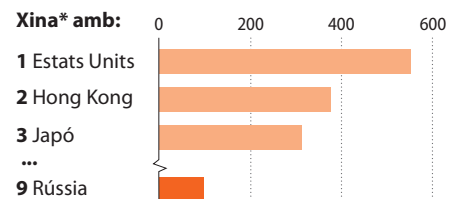
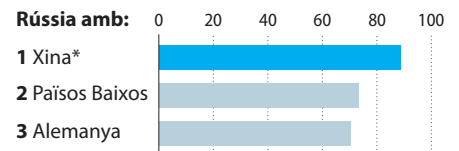
ment russa: a poc a poc, ingènument i amb unes expectatives no realistes", diu Aleksandr Gabuev, president del programa "Rússia a la regió Àsia-Pacífic" del Carnegie Centre, un laboratori d'idees amb seu a Moscou. La recessió russa i la desacceleració xinesa han frenat els grans plans. Amb uns preus baixos del petroli i el ruble baix, el comerç bilateral es va reduir un 30% la primera meitat del 2015. La corrupció, la burocràcia i la infraestructura ruïnosa de l'extrem orient rus ennuvolen el clima empresarial. →

VLADIVOSTOK. En la imatge, la ciutat de Vladivostok i a la dreta, Putin i Jinping, els presidents dels dos països, en la commemoració de la fi de la Segona Guerra Mundial.

Un tigre gegant i un ós petit

Comerç total de productes
2014, en milers de milions de dòlars

*Xina continental

Font: FMI

→ Putin no és el primer líder rus que es gira cap a l'Àsia. Els comunistes xinesos i soviètics van renyir durant la Guerra Freda, però en temps de la *perestroika* Mikhaïl Gorbatxov va dir que Vladivostok era una "finestra a Orient" i va declarar que la Unió Soviètica era "un país de l'Àsia i el Pacífic". I l'interès de Putin per la costa pacífica tampoc no és nou: quan Vladivostok va acollir el congrés de la Cooperació Econòmica de l'Àsia-Pacífic (CEAP) el 2012, va destinar recursos a la ciutat, hi va construir dos ponts i un extens campus per a les xerrades. "Al segle XXI, el vector del desenvolupament de Rússia serà el desenvolupament de la seva part oriental", va dir Putin, en un estrany eco de Gorbatxov.

Els inversors quedaran exempts durant el pròxim cinc anys de la majoria d'impostos i tindran menys burocràcia. Als estrangers que arribin a través de Vladivostok se'ls permetrà entrar sense visat. Algunes empreses s'hi han traslladat: En+ Group, una empresa energètica controlada per Oleg Deripaska, un oligarca rus, ha signat un acord amb la xinesa Huawei per construir centres de dades a Sibèria.

Però no ha sigut exactament una febre de l'or. Les sancions occidentals han fet que els prestadors xinesos fossin cautelosos amb les empreses russes. La inversió estrangera directa xinesa a Rússia es va més que doblar el 2014, però va davallar durant la primera meitat del 2015. El volum d'exportacions de gas van a l'alça, i Rússia ja és el principal subministrador de la Xina, però la baixada dels preus del petroli ha fet disminuir els ingressos. I tot i que la Xina ara és el seu principal soci comercial, Rússia no és un dels cinc primers compradors de la Xina, fet que els empresaris xinesos tenen en consideració. "Creuen, i no pas sense raó, que poden dictar les condicions", diu el director

Però, després del congrés, l'atenció de Moscou va girar-se cap a una altra banda i els fons van acabar-se. Els projectes de desenvolupament van quedar aturats. Van deixar-se inacabats dos hotels Hyatt de cinc estrelles. El Govern diu que algú va robar els fons destinats a reconstruir la zona fronterera de Pogranitxni (per contra, al costat xinès hi ha un centre comercial i un hotel Holiday Inn).

El conflicte amb Occident per Ucraïna va tornar a moure el focus de Rússia cap a l'est. El maig del 2014, dos mesos després de l'annexió de Crimea, Putin va reunir-se amb Xi i va anunciar un acord a 30 anys, de 400.000 milions de dòlars, pel gas, que posava fi a una dècada de negociacions. El monopoli del ferrocarril rus va concedir una licitació a l'empresa estatal China Railway Group per dissenyar un tren d'alta velocitat entre Moscou i Kazan. Moscou va acceptar vendre a Pequín sofisticats míssils anti-aeris S-400 i avions de combat Su-35. La Xina va accedir a un acord de permuta de divises amb el iuan.

A la tardor del 2015 Rússia va declarar diverses regions de l'Extrem Orient zones de desenvolupament prioritari.

EL DESIG D'ACOSTAR-SE A LA XINA QUEDA COMPENSAT PER LA POR DE TORNAR-SE'N DEPENDENT

d'una empresa de transports amb seu a Vladivostok.

Rússia, mentrestant, tem ser explotada. El desig d'acostar-se a la Xina queda compensat per la por de tornar-se'n dependent, diu Victor Larin, de l'Acadèmia de Ciències de Rússia a Vladivostok. Rússia imposa dures restriccions a les empreses per temors injustificats que els xinesos conquereixin el seu Extrem Orient, escassament poblat. Els empresaris xinesos es queixen de les restricci-

ons a l'hora de contractar treballadors estrangers. Els acords per llogar terres de cultiu desperten la indignació dels nacionalistes russos.

Fins i tot projectes innocus poden desencadenar la fúria dels funcionaris russos. Al novembre, Cai Shangjun, un cineasta xinès de renom internacional, va portar més de 50 actors i treballadors del seu equip a Khabàrovsk per rodar una nova pel·lícula, però els funcionaris de duana li van fer deixar les càmeres a

la frontera. Al frustrat cineasta el van fer esperar al seu hotel més d'una setmana. "És una tragèdia", va dir Cai, mentre el seu equip vagava avorrit pel vestíbul. La seva pel·lícula *Sota el gel*, sobre dos amants xinesos que es coneixen a Rússia, ja ha reprès la producció, però, com la majoria de coses que hi ha sota el gel, i el gir de Rússia cap a l'est es mou més a poc a poc del que s'esperava. ●

Traducció d'Arnau Figueras

Avancem junts

Port de Barcelona

Port de Barcelona, el primer *hub* logístic del sud d'Europa.